

Typy wielorakich inteligencji według koncepcji Howarda Gardnera

Howard Gardner, profesor Uniwersytetu Harvarda w roku 1983 stworzył teorię wielorakich inteligencji, udowodnił, że każdy ma talent i zdolności. Zdaniem amerykańskiego psychologa standardowe pomiary nie są wystarczające, by określić iloraz inteligencji danej osoby. Jego zdaniem istnieje kilka rodzajów inteligencji w zależności od aktywności, którą aktualnie weźmie się pod uwagę. Profesor Gardner na podstawie wieloletnich badań wyróżnił siedem podstawowych rodzajów inteligencji:

- językowa
- ? matematyczno – logiczna
- ? ruchowa
- ? wizualno – przestrzenna
- ? muzyczna
- ? intrapersonalna
- ? interpersonalna
- kinestetyczna

Każdy rodzi się ze wszystkimi rodzajami inteligencji, ale w miarę upływu lat jedne rozwijają się bardziej inne mniej. W rozwoju i życiu każdego człowieka ważna jest różnorodna aktywność pozwalająca rozwijać poszczególne typy inteligencji.

Różne rodzaje inteligencji oraz ich wykorzystanie do celów osobistych i zawodowych

1. Inteligencja językowa

Najczęściej występuje u : pisarzy , poetów, autorów sloganów reklamowych, scenarzystów, mówców, przywódców politycznych, redaktorów, publicystów, dziennikarzy

Prawdopodobne cechy	Jak wykorzystać w procesie uczenia
<ul style="list-style-type: none"> • wrażliwy na wzorce • zorganizowany • systematyczny • umiejętność rozumowania • lubi słuchać • lubi czytać • lubi pisać • nie ma kłopotów z ortografią • lubi gry słowne • dobrze zapamiętuje szczegóły • może być dobrym mówcą publicznym i dyskutantem, jednak niektóre osoby z tej grupy mogą preferować pisemny sposób porozumiewania się 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiadać historyjki • grać w gry pamięciowe dotyczące nazw i miejsc • czytać opowiadania i anegdoty • pisać opowiadania i anegdoty • układać skecze • czytać artykuły prasowe • przeprowadzać wywiady • układać zagadki, gry ortograficzne • łączyć czytanie i pisanie z innymi dziedzinami • pisać i redagować gazetki, pisemka, biuletyny • brać udział w debatach

UZDOLNIENIA

	<ul style="list-style-type: none">• toczyć dyskusje• korzystać z edytora tekstu jako sposobu wprowadzenia do wiedzy informatycznej
--	---

2. Inteligencja logiczno – matematyczna

Najczęściej spotykana u: matematyków, naukowców, inżynierów, tropicieli zwierząt, detektywów policyjnych, prawników i księgowych

Prawdopodobne cechy	Jak wykorzystać w procesie uczenia
<ul style="list-style-type: none">• Lubi myśleć abstrakcyjnie• Lubi precyzyjnie się wystawiać• Lubi liczyć• Lubi być dobrze zorganizowany• Stosuje logiczne struktury myślowe• Lubi pracować z komputerem• Lubi rozwiązywać problemy• Lubi eksperymentować w logiczny sposób• Robi uporządkowane notatki	<ul style="list-style-type: none">• Stymulować rozwiązywanie problemów• Grać w gry wymagające obliczeń matematycznych• Analizować i interpretować dane• Rozumować• Zachęcać do rozwijania mocnych stron• Zachęcać do doświadczeń praktycznych• Tworzyć prognozy• Włączać organizacje i matematykę do innych przedmiotów• Mieć miejsce na wszystko• Pozwalać żeby zadania były wykonywane krok po kroku• Myśleć dedukcyjnie• Używać komputera do obliczeń i tworzenia arkuszy kalkulacyjnych

3. inteligencja wizualno przestrzenna

Najczęściej spotykana u architektów, malarzy, rzeźbiarzy, nawigatorów, szachistów, przyrodników, fizyków teoretycznych, strategów wojennych

Prawdopodobne cechy	Jak wykorzystać w procesie uczenia
<ul style="list-style-type: none">• Myśli obrazami• Tworzy w umyśle rozmaite wizerunki rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none">• Podczas nauki korzystać z ilustracji• Rysować machinalnie przy różnych okazjach• Rysować wykresy i mapy

UZDOLNIENIA

<ul style="list-style-type: none">• Używa przenośni• Ma poczucie sensu całości• Lubi sztukę: rysunki, malarstwo i rzeźbę• Bez trudu odczytuje mapy wykresy i diagramy• Zapamiętuje informacje w postaci obrazów• Ma dobra wyczucie koloru• Podczas tworzenia obrazu danej rzeczy korzysta ze wszystkich zmysłów	<ul style="list-style-type: none">• Łączyć sztukę z innymi przedmiotami• Korzystać z Map myśli i Map Pojęć• Wizualizować różne zagadnienia• Oglądać filmy wideo lub tworzyć własne• Umieszczać na ścianach bodźce peryferyjne, jak choćby plansze z potrzebną informacją• Korzystać z mimiki• Zmieniać swoje położenie w pomieszczeniu by uzyskać różne perspektywy• Przedstawiać plany i cele za pomocą diagramów• Grupować elementy• Podkreślać kolorowo• Stosować grafikę komputerowa
---	--

4. Inteligencja muzyczna

Najczęściej spotykana u: wykonawców muzyki, kompozytorów, dyrygentów, słuchaczy, twórców instrumentów muzycznych, stroicieli oraz w kulturach nie posiadających tradycji języka pisanego.

Prawdopodobne cechy <ul style="list-style-type: none">• Wrażliwość na rytm oraz tonację i barwę dźwięków.• Wrażliwość na ładunek emocjonalny muzyki.• Wrażliwość na złożoną strukturę muzyki.• Czasami głębokie uduchowanie	Jak wykorzystać w procesie uczenia <ul style="list-style-type: none">• Graj na instrumencie muzycznym.• Ucz się poprzez piosenki.• Ucz się poprzez koncerty aktywne i pasywne.• Ucz się z towarzyszeniem muzyki barokowej.• Pracuj z muzyką.• Zapisz się do chóru.• Komponuj muzykę.• Łącz muzykę z innymi przedmiotami.• Zmieniaj nastrój za pomocą muzyki.• Korzystaj z muzyki, aby się odprężyć.• Wyobrażaj sobie lub rysuj obrazy, słuchając muzyki.• Ucz się poprzez rapowanie, wiersze i chóralne czytanie.• Komponuj muzykę za pomocą komputera.
---	--

UZDOLNIENIA

5. Inteligencja kinestetyczna (motoryczna). *Najczęściej spotykana u tancerzy, aktorów, sportowców, wynalazców, mimów, chirurgów, instruktorów karate, kierowców i osób technicznie uzdolnionych*

Prawdopodobne cechy	Jak wykorzystać w procesie uczenia
<ul style="list-style-type: none">• Wyjątkowe panowanie nad własnym ciałem• Panowanie nad przedmiotami• Umiejętność rozłożenia czynności w czasie• Reakcje automatyczne• Właściwe odruchy• najlepiej uczy się poprzez ruch• lubi uczestniczyć w zajęciach sportowych• lubi dotykać• ma zdolności do rękodzielnictwa• lubi działać• lubi pomoce naukowe, którymi można manipulować• uczy się przez udział w procesie nauczania• pamięta raczej to, co było wykonywane, a nie mówione czy pokazywane• bardzo wrażliwy na otoczenie• słuchając bawi się różnymi przedmiotami• wierci się jeśli jest zbyt mało przerw• uzdolniony manualnie, technicznie	<ul style="list-style-type: none">• wykonuj ćwiczenia fizyczne, stawaj się podczas nich przedmiotem, o którym się uczysz• wykorzystuj taniec do nauki• wykorzystuj ruch do nauki• odgrywaj to, czego się uczysz• w naukach ścisłych używaj pomocy naukowych• zadbaj o to, by mieć dużo "zmian rytmu" i przerw• włącz ruch do wszystkich przedmiotów, których się uczysz• powtarzaj sobie w myślach materiał, gdy pływasz lub biegasz• korzystaj z modeli, urządzeń technicznych klocków Lego• stosuj techniki karate, aby się skupić• rób wycieczki• bierz udział w rozmaitych grach zespołowych• odgrywaj scenki i różne role• pstrykaj palcami, klaszcz, tup, skacz, wspinaj się

6. Inteligencja interpersonalna (społeczna)

Najczęściej spotykana u polityków, nauczycieli, przywódców religijnych, doradców, handlowców, menedżerów, specjalistów do spraw public relation oraz ludzi towarzyskich

Prawdopodobne cechy	Jak wykorzystać w procesie uczenia
<ul style="list-style-type: none">• dobry negocjator• łatwo nawiązuje kontakt z innymi ludźmi• potrafi odczytywać cudze intencje• lubi przebywać wśród ludzi• ma wielu przyjaciół	<ul style="list-style-type: none">• ucz się wspólnie z innymi• rób dużo przerw, które pozwolą na nawiązanie kontaktów towarzyskich• ucz się w parze z inną osobą, tak abyście dzielili się wiedzą

UZDOLNIENIA

<ul style="list-style-type: none"> • dobrze porozumiewa się z innymi, czasem nimi manipuluje • lubi zajęcia grupowe • podczas dyskusji lubi występować w roli mediatora • lubi współpracować • bez trudu odczytuje znaczenie sytuacji towarzyskich 	<ul style="list-style-type: none"> • często kontaktuj się i porozumiewaj z innymi • prowadź koleżeńskie rozmowy przez telefon • wydawaj przyjęcia i świętuj to, czego się nauczyłeś • zamień naukę w zabawę • włącz kontakty międzyludzkie do wszystkich przedmiotów • wykorzystuj grę „Znajdź kogoś, kto...” • pracuj w zespołach • ucz się przez pomaganie innym • opiekuj się innymi • określaj związki przyczynowo skutkowe
---	---

7. Inteligencja intrapersonalna (intuicyjna)

Najczęściej spotykana u powieściopisarzy, doradców, mądrych starszych osób, filozofów, guru, osób potrafiących wejrzeć w siebie, mistyków

Prawdopodobne cechy	Jak wykorzystać w procesie uczenia
<ul style="list-style-type: none"> • znajomość siebie • wyczulony na uznawane przez siebie wartości • w pełni świadomy swoich uczuć • wyczulony na własny życiowy cel • ma dobrze rozwiniętą samoświadomość • ma intuicję • potrafi sam się motywować • jest w pełni świadomy własnych zalet i słabości • bardzo skryty • pragnie odróżnić się od większości 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadź osobiste „rozmowy od serca” • korzystaj z działań stymulujących rozwój osobisty, by przełamać czynniki blokujące uczenie się • dokładnie wypytaj o określone działanie • myśl o swoim myśleniu • zostawiaj sobie czas na refleksję • prowadź samodzielne badania • słuchaj podszeptów swojej intuicji • dyskutuj o swoich doświadczeniach i związanych z nimi uczuciach, zastanawiaj się nad nimi i opisz je • pozwól sobie być odmiennym od grupy • pisz książki i dzienniki opisujące historię twojego życia • kontroluj własną naukę • ucz osobistej afirmacji • ucz dociekliwości

Źródło- <http://naszaszkola.edu.pl>

Przykładowy test: źródło:

http://webfronter.com/dolnyslask/gim3glogow/other/Kwestionariusz_wielorakiej_inteligencji_H_Gardnera.pdf